

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 września 2005 r.

w sprawie nadużyć w stosowaniu programu pomocy NR 192/1997 przez Włochy – Autonomiczna Prowincja Bolzano

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 2723)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/945/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit 1,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając decyzję C(2003)517 wersja ostateczna⁽¹⁾, na mocy której Komisja postanowiła wszcząć postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do pomocy C18/2003 (ex NN01/2003).

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z ww. artykułami

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

- (1) Pismem zarejestrowanym w dniu 11.2.2002 r. (CAB(02)A/410) Komisja została powiadomiona o dwóch ustawach autonomicznej prowincji Bolzano, tj. o ustawie nr 4 z dnia 13.2.1997 r., rozdz. II i III oraz ustawie nr 9 z dnia 15.4.1991 r.
- (2) Pismem D/50813 z dnia 25.2.2002 r. oraz pismem D/53149 z dnia 18.6.2002 r. Komisja zwróciła się o przekazanie informacji uzupełniających. Władze włoskie odpowiedziały pismem nr A/32982 z dnia 22.4.2002 r. oraz

pismem A/36773 z dnia 18.9.2002 r. Jako załącznik do drugiego pisma przekazano tekst nowych kryteriów stosowania ustawy nr 4/97, przyjęty uchwałami Zarządu prowincji (*deliberazioni della Giunta provinciale*) nr 4732 z dnia 11.12.2000 r. oraz 4607 z dnia 17.12.2001 r.

- (3) Pismem SG(2003)D/228597 z dnia 21.2.2003 r. Komisja poinformowała władze włoskie o swojej decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (5) Komisja nie otrzymała żadnych uwag w tej kwestii od zainteresowanych stron.
- (6) Dnia 9. kwietnia i 5. sierpnia 2003 r. odbyły się w Brukseli dwa spotkania władz włoskich ze służbami Komisji.
- (7) Wielokrotnie przedstawiono Komisji w sposób nieformalny projekty odpowiedzi, dołączając do nich tekst nowych kryteriów stosowania programu pomocy, a następnie prowadzono wymianę korespondencji za pośrednictwem poczty elektronicznej. Dnia 22 października 2003 r. i 27 lutego 2004 r. Włochy zostały wezwane do formalnego przedstawienia swoich uwag.

⁽¹⁾ Opublikowana w Dz.U. C 120 z 22.5.2003, str. 2.

⁽²⁾ Patrz przypis 1.

- (8) Pismem nr 8000 z dnia 22.6.2004 r., zarejestrowanym w dniu 25.6.2004 r. pod numerem A/34747 Włochy przekazały swoje uwagi. przestrzegania wszystkich obowiązujących warunków określonych we wspólnotowych przepisach dotyczących pomocy państwa.
- (9) Po spotkaniu, które odbyło się w dniu 3 marca 2005 r., pismem nr D/52114 z dnia 18.3.2005 r. Komisja zażądała od władz włoskich dodatkowych informacji i zobowiązań, które zostały przekazane pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY, WYNIKAJĄCEJ Z ZASTOSOWANIA UCHWAŁY (DELIBERAZIONE) 4607/2001

- (10) Zdaniem skarżącego, na mocy ww. ustaw została przyznana pomoc na inwestycje, w formie dotacji lub kredytów na preferencyjnych warunkach, o maksymalnej intensywności 40 % dla przedsiębiorstw z Prowincji Bolzano, mimo że nie może ona podlegać odstępstwu, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu.
- (11) Następujące ustawy Prowincji Bolzano, stanowiące przedmiot skargi, zostały zatwierdzone przez Komisję:
- (a) ustawa prowincjonalna (*legge provinciale*) nr 4 z dnia 13.2.1997 r. została zarejestrowana jako pomoc nr N192/97 i zatwierdzona pismem SG (97) D/10781 z dnia 19.12.1997 r.⁽³⁾ Ww. ustawa ustanawia różnego rodzaju działania, w szczególności działania na rzecz wsparcia inwestycji przedsiębiorstw (rozdział II); na rzecz inwestycji ekologiczno-środowiskowych (rozdział III); na rzecz promowania usług konsultingowych i szkoleń (rozdział V); na rzecz tworzenia miejsc pracy (rozdział VI); i na rzecz umiędzynarodowienie działalności (rozdział VIII).
- Zgodnie z ww. decyzją o zatwierdzeniu pomocy N192/97 wszelka pomoc na rzecz dużego przedsiębiorstwa, przekraczająca próg „*de minimis*”, musi stanowić przedmiot indywidualnego zgłoszenia. Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, władze włoskie zobowiązały się nie przekraczać progu odpowiednio 15 % i 7,5 % w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, zważywszy na fakt, że prowincja Bolzano nie może skorzystać z odstępstwa na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu. Komisja zatwierdziła jednak intensywność pomocy w wysokości 40 % dla mikroprzedsiębiorstw, które prowadzą działalność niestanowiącą przedmiotu wymiany wewnątrzspółnotowej;
- (b) ustawa nr 9 z dnia 15.4.1991 r., która została zatwierdzona i opatrzona numerem NN69/95 pismem SG(96) D/4842 z dnia 22.5.1996 r.⁽⁴⁾, dotyczy ustanowienia funduszu na rzecz wspierania działalności gospodarczej. Przedmiotowy środek pomocy ustanawia wyłącznie formę pomocy (w tym przypadku – kredyty na preferencyjnych warunkach) i odsyła do innych środków pomocy, które mają być ustanowione za pomocą dodatkowych środków, które zostały ustanowione ustawą nr 4/97. Władze włoskie zobowiązały się do ograniczenia stosowania tego programu wyłącznie odnośnie do MŚP oraz do
- (12) Tymczasem uchwałą zarządu prowincji (*deliberazione della giunta provinciale*) nr 4607 z dnia 17.12.2001 r., o której nie powiadomiono uprzednio Komisji, zostały przyjęte nowe kryteria udzielania pomocy określonej w ustawie nr 4/97 w sektorach rzemiosła, handlu, turystyki i usług. Uchwała ta nie została uprzednio zgłoszona Komisji.
- (13) Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, podstawowa przewidziana w ww. uchwale intensywność w wysokości 13 % i 6 %, odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze rzemiosła, turystyki i handlu (zarówno hurtowego jak i detalicznego), jest systematycznie przekraczana poprzez różnego rodzaju dodatki.
- (14) Dzięki ww. dodatkom:
- (a) przyznano intensywność pomocy w wysokości 40 % dla mikroprzedsiębiorstw (w stosunku do maksymalnej kwoty inwestycji w wysokości 2 mln EUR w ciągu 3 lat);
- (b) przewidziano intensywność pomocy w wysokości 25 % dla małych przedsiębiorstw (maksymalna kwota inwestycji w wysokości 3,5 mln EUR w ciągu 3 lat dla rzemiosła oraz 2 mln, również w ciągu 3 lat, dla turystyki i handlu),
- (c) wreszcie przewidziano intensywność pomocy w wysokości 22,5 % (20 % w sektorze handlu) dla średnich przedsiębiorstw (maksymalna dopuszczalna kwota inwestycji w sektorze rzemiosła wynosi 4 mln EUR w ciągu 3 lat oraz 3 mln EUR dla innych sektorów).
- Wszystkie te dodatki w stosunku do podstawowej intensywności są zdaniem władz włoskich udzielane na zasadzie „*de minimis*”.
- (15) Ponadto mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, niezależnie od ich rozmiarów i sektora działalności, mogą być beneficjentami pomocy o intensywności 40 %. W szczególności zatrudniające maksymalnie 2 osoby mikroprzedsiębiorstwa, których przetrwanie jest niepewne i których działalność wymieniona jest w przedmiotowej uchwale, mogą być beneficjentami pomocy o tego rodzaju intensywności nawet wówczas, gdy nie spełniają warunków obowiązujących inne mikroprzedsiębiorstwa.
- (16) Ponadto na mocy ww. uchwały również duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki mogą być beneficjentami pomocy na inwestycje o intensywności podstawowej w wysokości 6 % i najwyraźniej nie przewidziano żadnego obowiązku uprzedniego indywidualnego zgłoszenia.

Przewidziano również zwiększenie do 22,5 % intensywności pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw na podstawie kryterium „*de minimis*”. Maksymalna wartość inwestycji, która może być objęta pomocą, wynosi 3 mln EUR w ciągu trzech lat.

⁽³⁾ Opublikowana w Dz.U. C 47/1998, str. 4, w formie formularza.

⁽⁴⁾ Opublikowano w Dz.U. C 188/1996, str. 1-2, w formie tabeli.

- (17) Ponadto przedmiotowa uchwała przewiduje pewne rodzaje pomocy na ochronę środowiska, udzielane w trzech przypadkach.

Po pierwsze przewidziano pomoc o intensywności 25 % dla MŚP z dowolnego sektora, a także dla dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki na dostosowanie się do nowych obowiązujących norm.

Po drugie przewidziano pomoc o intensywności 40 % na spełnienie wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy.

Wreszcie przewidziano wsparcie, również o intensywności 40 %, na projekty związane z audytami środowiskowymi.

Na podstawie zasady „*de minimis*” przewidziano zwiększenie maksymalnej intensywności pomocy do 30 %, 40 % i 75 % odpowiednio dla ww. trzech różnych środków. Maksymalna przewidziana wartość inwestycji kwalifikujących się do pomocy w przypadku pomocy na rzecz promowania przestrzegania nowych obowiązujących norm wspólnotowych wynosi od 1 do 4 mln EUR w zależności od wielkości przedsiębiorstwa.

- (18) W ramach pomocy na rzecz zatrudnienia uznano za kwalifikujące się do pomocy, na mocy uchwały nr 4607/2001, koszty związane z usługami doradztwa prawnego i podatkowego związane z tworzeniem nowych przedsiębiorstw lub z przeniesieniem przedsiębiorstw, jak również koszty nadzoru nad nowotworzonymi przedsiębiorstwami w ciągu dwóch pierwszych lat od ich powstania.

Do pomocy kwalifikują się ponadto wydatki na badania nad istniejącymi znakami towarowymi oraz patentami, a także koszty opatentowania nowych wyrobów. Przewidziana wielkość pomocy to 50 %. Również duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki mogą, z zasady, być beneficjentami tej pomocy.

- (19) Wśród pomocy na umiędzynarodowienie działalności znajduje się pomoc przeznaczona na wydatki ponoszone przez MŚP na uczestnictwo w targach i wystawach (o intensywności – odpowiednio – 25 % w ramach UE i 40 % poza UE); pomoc na badania oraz usługi doradcze (intensywność do 50 %) i na inne inicjatywy wewnątrz UE i poza nią; (które najwyraźniej stanowi reklama przedsiębiorstw przez strony internetowe), w wysokości 50 %.

Do objęcia pomocą kwalifikują się również koszty ubezpieczenia kredytów eksportowych oraz ubezpieczenia z tytułu ryzyka kursowego o maksymalnej intensywności 50 % dla MŚP. Dla dużych przedsiębiorstw przewidziano również kredyt eksportowy do jakiegokolwiek kraju spoza UE do 50 %, zgodnie z zasadą „*de minimis*”.

- (20) Przewidziano pomoc na kształcenie i na usługi doradcze w wysokości 50 % kosztów kwalifikowanych. Przewidziano zwiększenie o 30 punktów procentowych na zasadzie „*de minimis*” za pierwsze cztery dni konsultacji, w których pośredniczy lub które przeprowadza Izba Handlowa lub „Business Innovation Centers” (BIC). Program pomocy dotyczy również dużych przedsiębiorstw; w analizowanym

przypadku przewidziano pomoc o intensywności 35 % na wykonanie stron internetowych. Na zasadzie „*de minimis*” dopuszczona jest tylko intensywność pomocy wyższa niż 35 % w przypadku szkoleń oraz 50 % w przypadku usług doradczych.

- (21) Przewidziano również pomoc o maksymalnej intensywności 80 % w ramach programów wspólnotowych, między innymi LEADER i INTERREG, na rzecz wspólnych projektów (z wyłączeniem jednak indywidualnych wkładów w określone przedsięwzięcia).

III. POWODY, DLA KTÓRYCH WSZCZĘTO POSTĘPOWANIE

- (22) Komisja zatwierdziła programy pomocy N192/97 i NN69/95, których podstawę prawną stanowi odpowiednio ustawa prowincjonalna (*legge provinciale*) 4/97 i 9/91 (patrz odnośny pkt 11 lit. a) i b).
- (23) Na podstawie analizy uchwały 4607/2001 stwierdzono, że nowe przyjęte w niej kryteria przyznawania w sektorze rzemiosła, handlu, turystyki i usług pomocy przewidzianej ustawą 4/97 (również w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, przewidzianych ustawą 9/91), najwyraźniej nie były zgodne z decyzjami Komisji o zatwierdzeniu i również nie wydawały się zgodne z nowymi rozporządzeniami i z nowymi regulacjami prawnymi, obowiązującymi w tej kwestii, z poniżej wymienionych powodów.

Pomoc na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw

- (24) W pierwszej kolejności władze włoskie poinformowały pismem A/32982 w ramach niniejszego postępowania, że zarówno średnie jak i duże przedsiębiorstwa z sektora handlu i turystyki mogły być na podstawie uchwały 4607/2001 beneficjentami pomocy w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na kwalifikujące się do pomocy inwestycje w wysokości od 1 do 3 mln EUR.
- (25) Z tabel zawartych w uchwale 4607/2001 wynika, że dużym przedsiębiorstwom z sektora turystyki może być przyznana pomoc o intensywności podstawowej 6 %, która ewentualnie może być podniesiona do 22,5 % (zwiększenie na zasadzie „*de minimis*”) oraz że przewidziano intensywność pomocy od 6 do 20 % w przypadku przedsiębiorstw z sektora handlu.

W ww. uchwale, tylko w przypadku sektora handlu, uściśla się, że „pod warunkiem notyfikacji Komisji ‘w stosownych przypadkach’ dużym przedsiębiorstwom może zostać przyznana pomoc tylko na zasadzie „*de minimis*”,. Nie jest jednak najwyraźniej przewidziane żadne ograniczenie, jeśli chodzi o duże przedsiębiorstwa z sektora turystyki.

- (26) Duże przedsiębiorstwa poza obszarami objętymi pomocą na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu nie powinny korzystać z pomocy na inwestycje. Prowincja Bolzano nie kwalifikowała się do pomocy na cele regionalne w czasie, gdy zatwierdzone zostały programy N192/97 i NN69/95 i nie kwalifikuje się do niej również dzisiaj.

W związku z tym podkreśla się, że decyzja Komisji w sprawie programu N192/97, już wcześniej wyraźnie wykluczyła możliwość korzystania z pomocy innej niż pomocy na zasadzie *de minimis* przez duże przedsiębiorstwa.

- (27) Jeśli chodzi o pomoc udzieloną w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, udzielanych na podstawie ustawy 9/91, pomoc ta również należy do programu NN69/95, dotyczącego formy pomocy. Komisja wcześniej zatwierdziła tę ostatnią pomoc tylko i wyłącznie pod warunkiem, że jej beneficjentami będą MŚP oraz w następstwie powziętego przez władze włoskie zobowiązania do przestrzegania wszystkich, obowiązujących w owym czasie, przepisów prawa, dotyczących MŚP oraz do poinformowania o nich w formie okólnika, dotyczącego kryteriów stosowania programu, skierowanego do służb administracji prowincji celem zagwarantowania prawidłowego stosowania programu pomocy.
- (28) Pomimo to uchwała 4607/2001, dotycząca kryteriów stosowania programu N192/97 (oraz programu NN69/95 w zakresie pomocy przyznawanej w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy 9/91), stanowi o przyznaniu pomocy na inwestycje również na rzecz dużych przedsiębiorstw.
- (29) W związku z tym Komisja uznała, że uchwała 4607/2001 stanowi przypadek nadużycia w stosowaniu pomocy N192/97 i NN69/95, w myśl art. 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99⁽⁵⁾ i poddała w wątpliwość fakt, że pomoc na inwestycje przyznana dużym przedsiębiorstwom na podstawie ww. uchwały i niestanowiąca pomocy na zasadzie *de minimis* mogła korzystać z odstępstwa od zakazu ustanowionego w art. 87 ust. 1 Traktatu.

Pomoc na inwestycje dla MŚP

- (30) Po ocenie dossier NN65/95 przez Komisję, władze włoskie zobowiązały się do przestrzegania wszystkich warunków przewidzianych przez przepisy wspólnotowe, dotyczące pomocy państwa na rzecz MŚP. W zgłoszeniu pomocy N192/97 zobowiązały się również nie przyznawać im żadnej pomocy na działalność operacyjną.
- (31) Należy podkreślić natomiast, że inwestycje kwalifikujące się do pomocy, przewidziane w uchwale 4607/2001, nie odpowiadają definicji inwestycji początkowej, o której mowa w rozporządzeniu (WE) nr 70/2001⁽⁶⁾, ponieważ nie są wyłączone inwestycje polegające na zwykłym zastąpieniu.
- (32) Ponadto fakt, że beneficjentami pomocy są wyłącznie MŚP, mające siedzibę prawną na terenie Prowincji Bolzano, stanowi naruszenie zasady swobody zakładania przedsiębiorstw w ramach Unii Europejskiej.

- (33) Wreszcie zasada potrzeby pomocy nie jest przestrzegana, ponieważ wnioski o pomoc z zasady muszą być składane przed upływem sześciu miesięcy od rozpoczęcia prac lub od daty pierwszej faktury, dotyczącej ww. prac.
- (34) W związku z powyższym Komisja miała wątpliwości co do zgodności przedmiotowej pomocy.

Pomoc dla mikroprzedsiębiorstw uważana za zwolnioną z zakazu, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Traktatu

- (35) Władze włoskie stwierdziły, że intensywność pomocy w wysokości 40 % była zastrzeżona dla mikroprzedsiębiorstw rzemieślniczych, zatrudniających nie więcej niż 2 osoby, których przetrwanie jest niepewne i prowadzących jeden z rodzajów działalności ściśle określonych w tabeli⁽⁷⁾,⁽⁷⁾, która została zacytowana w treści pisma A/36773 z dnia 18.9.2002 r. a także dla niektórych mikroprzedsiębiorstw handlowych.
- (36) Z analizy uchwały 4607/2001 wynika, że mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, o których mowa powyżej, mogą być beneficjentami pomocy o ww. intensywności również wówczas, gdy nie zaistnieją warunki przewidziane dla tego rodzaju zwiększeń intensywności dla innych mikroprzedsiębiorstw, ale także, że ww. intensywność jest rozszerzona na wszystkie mikroprzedsiębiorstwa rzemieślnicze, niezależnie od ich wielkości i sytuacji ekonomicznej. Zważywszy na fakt, że wartość inwestycji kwalifikującej się do pomocy wynosi 2 mln EUR w ciągu trzech lat (1 mln EUR w przypadku mikroprzedsiębiorstw zatrudniających nie więcej niż 2 osoby), poziom pomocy mógł sięgnąć 800 000 EUR (400 000 EUR dla mikroprzedsiębiorstw zatrudniających nie więcej niż 2 osoby).
- (37) Ponadto wydaje się, że definicja mikroprzedsiębiorstwa, które z założenia nie wpływa na wymianę wewnątrzspółnotową i w związku z tym kwalifikuje się do 40 % intensywności pomocy, przyznanej uchwałą 4607/2001⁽⁸⁾, kładzie akcent raczej na fakt, że działalność prowadzona przez indywidualnych beneficjentów pomocy nie może powodować nawiązania stosunków gospodarczych z przedsiębiorstwami z innych państw członkowskich niż na brak wymiany wewnątrzspółnotowej w sektorze działalności zainteresowanych przedsiębiorstw, co byłoby bardziej właściwe.
- (38) W świetle powyższego i zważywszy na kategorię mikroprzedsiębiorstw, jako że MŚP w myśl zalecenia 96/280/WE⁽⁹⁾ jako takie nie podlegają stosowaniu art. 87 ust. 1 Traktatu, Komisja wyraziła wątpliwości co do faktu, że całość przyznanej im na mocy przedmiotowego środka pomocy odpowiada definicji pomocy państwa.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 (obecnie art. 88) Traktatu WE, opublikowane w Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

⁽⁷⁾ Lista rodzajów działalności znajduje się w przypisie nr (3) do tabeli A w załączniku nr 1 „Sektor rzemieślniczy” do uchwały nr 4607.

⁽⁸⁾ Patrz punkt 3.1 załącznika nr 1 „Sektor rzemieślniczy” do uchwały nr 4607/2001.

⁽⁹⁾ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

Pomoc na rzecz ochrony środowiska

- (39) Komisja zatwierdziła pomoc na rzecz ochrony środowiska, przewidzianą ustawą prowincjonalną 4/97, na podstawie wcześniej obowiązujących wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽¹⁰⁾, które następnie zostały zastąpione nowymi wytycznymi, opublikowanymi dnia 3 lutego 2001 r. (Dz. U. C 37, str. 3).

W momencie wejścia w życie nowych wytycznych państwom członkowskim zaproponowano przyjęcie odpowiednich środków. Ponieważ Włochy je zatwierdziły, były zobowiązane do ich wprowadzenia. Dlatego też Komisja, oceniając przedmiotowy środek, oparła się na nowych, obecnie obowiązujących wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska.

- (40) Na podstawie pkt 28 wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽¹¹⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi”), pomoc przejściowa na inwestycje przyznawana na rzecz MŚP celem dostosowania się do nowych norm wspólnotowych może być dozwolona do poziomu 15 % brutto kosztów kwalifikowanych przez okres trzech lat od momentu wejścia w życie nowych obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (41) W związku z powyższym Komisja uznała, że intensywność w wysokości 25 % dla MŚP celem dostosowania się do nowych norm wspólnotowych, przewidziana w ustawie i potwierdzona uchwałą 4607/2001, nie jest zgodna z wytycznymi i że pomoc na rzecz dużych przedsiębiorstw przeznaczona na dostosowanie się do nowych obowiązkowych norm w dziedzinie ochrony środowiska nie może korzystać z żadnego odstępstwa.
- (42) Ponadto na podstawie pkt 29 wytycznych dopuszczalna jest intensywność podstawowa w wysokości 30 % na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe oraz na pomoc dla inwestycji realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (43) W związku z tym Komisja uznała, że 40 % intensywność pomocy na rzecz inwestycji na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe, przewidziana w szczególności dla dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki, nie może zostać uznana za zgodną z pkt 29 wytycznych.
- (44) Wreszcie w rozumieniu pkt 41 wytycznych może zostać przyznana pomoc na działalność konsultingową i doradczą w sektorze ochrony środowiska dla MŚP zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 70/2001⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Opublikowane w Dz.U. C 72 z 10.3.1994, str. 3

⁽¹¹⁾ Opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33.

- (45) Dlatego też na projekty audytów środowiskowych, przewidziane w przedmiotowej uchwale, mogłyby zostać przyznana pomoc zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 70/2001 po warunkiem, że jej beneficjentami byłyby wyłącznie MŚP i że byłyby spełnione warunki, o których mowa w art. 5 lit. a) ww. rozporządzenia.
- (46) Komisja wyraziła ponadto wątpliwości co do przestrzegania pkt 36 i 37 wytycznych, dotyczących odpowiednio inwestycji, jakie należy uwzględnić oraz sposobów obliczania kosztów kwalifikowanych w przypadku pomocy na inwestycje na ochronę środowiska, w odniesieniu do dwóch pierwszych elementów środka na cele środowiskowe, wskazanych w pkt 41 i 43 niniejszego uzasadnienia.

Pomoc na rzecz zatrudnienia

- (47) Komisja zatwierdziła dla MŚP, w ramach programu N192/97, pomoc na rzecz zatrudnienia o maksymalnej intensywności w wysokości 25 % kosztów wynagrodzeń.
- (48) Zważywszy, że pomoc przewidziana z tego tytułu w uchwale 4607 nie dotyczy ani tworzenia ani utrzymania miejsc pracy, Komisja zauważyła, że nie może ona być określana jako pomoc na rzecz zatrudnienia; określona pomoc (pomoc na usługi doradcze) mogłaby ewentualnie korzystać z odstępstwa, o ile byłyby spełnione warunki, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 70/2001 i o ile beneficjentami byłyby wyłącznie MŚP.
- (49) Ponadto Komisja uznała, że pomoc na badania w dziedzinie istniejących znaków towarowych i patentów oraz pomoc w zakresie opatentowania znaków towarowych i wyrobów, przewidziana między innymi w ramach specjalnego środka, dotyczącego pomocy na rzecz zatrudnienia, nie może korzystać z jakiegokolwiek odstępstwa dla dużych przedsiębiorstw, ponieważ nie wydaje się związana z jakąkolwiek działalnością badawczo-rozwojową.

Pomoc na umiędzynarodowienie działalności

- (50) Wszczynając postępowanie, przypomniano, że pomoc związana z uczestnictwem w targach i wystawach może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 5 lit. b) rozporządzenia 70/2001 pod warunkiem, że wydatki, do których stosuje się pomoc o intensywności nieprzekraczającej 50 % poniesione zostały na wynajem, ustawienie i prowadzenie stoiska. Takie wyłączenie jest stosowane wyłącznie w przypadku pierwszego uczestnictwa przedsiębiorstwa w danych targach czy wystawie.

Usługi doradcze świadczone przez zewnętrznych doradców nie mogą być działalnością stałą lub okresową, ani też nie mogą być związane ze zwykłymi wydatkami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak reklama.

Wreszcie pomoc na rzecz działalności związanej z wywozem⁽¹³⁾ nie jest objęta rozporządzeniem nr 70/2001, ani rozporządzeniem nr 69/2001⁽¹⁴⁾, ani też komunikatem Komisji z 1996 r. w sprawie pomocy „*de minimis*”⁽¹⁵⁾.

- (51) W związku z tym zdaniem Komisji pomoc na umiędzynarodowienie działalności, o której mowa w uchwale 4607/2001, nie może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem również przy założeniu, że jej beneficjentami są wyłącznie MŚP, za wyjątkiem uczestnictwa w targach i wystawach i pod warunkiem przestrzegania warunków, o których mowa w art. 5 rozporządzenia 70/2001.
- (52) Ponadto Komisja uznała, że kredyt eksportowy, w szczególności przyznawany dużym przedsiębiorstwom, który został wyraźnie wyłączony w zawiadomieniu o ustawie 4/97, nie może korzystać z żadnego odstępstwa, nawet na mocy rozporządzenia nr 69/2001.

Pomoc przewidziana w ramach programów wspólnotowych

- (53) Takie wkłady, nieprzewidziane przez program N192/97, nie zostały uznane za pomoc państwa w uchwale nr 4607.
- (54) Komisja wyraziła jednak wątpliwości co do faktu, że przedsiębiorstwa w żaden sposób nie skorzystały na konkurencyjności w związku z uczestnictwem w projektach unijnych Leader i Interreg, dla których przewidziano intensywność w wysokości 80 %.

Usługi doradcze

- (55) Należy wyjaśnić pojęcie usług doradczych, bowiem na podstawie obecnej definicji Komisja uważa, że żadna pomoc dla dużych przedsiębiorstw na usługi doradcze nie może korzystać z wyłączenia, za wyjątkiem przypadków, w których usługi te stanowią koszt kwalifikowany w projekcie pomocy szkoleniowej w rozumieniu art. 4 ust. 7 lit. e) rozporządzenia Komisji nr 68/2001 z 12 stycznia 2001 r. w sprawie pomocy szkoleniowej.

Zastosowanie zasady „*de minimis*”

- (56) Według władz włoskich wszelkie zwiększenie intensywności pomocy względem poziomu podstawowego 13 % i 6 % odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw w przypadku pomocy na inwestycje było przyznawane na zasadzie „*de minimis*”.
- (57) W związku z tym należy zauważyć, że ani w ustawie nr 4/1997 ani w treści uchwały 4607, która została przyjęta dnia 17 grudnia 2001 r., to jest po wejściu w życie rozporządzenia 69/2001, nie znalazło się żadne odniesienie do sposobów kontrolowania progu i innych warunków ustalonych w rozporządzeniu „*de minimis*”⁽¹⁶⁾ lub

w poprzednim komunikacie z 1996 r. na ten sam temat⁽¹⁷⁾.

- (58) Zważywszy na kwotę dopuszczalnych inwestycji (3,5 i 4 mln EUR w ciągu trzech lat odpowiednio dla małych i średnich przedsiębiorstw) oraz na maksymalną intensywność przewidzianą w uchwale 4607 (25 % i 22,5 %, w tym 12 i 16,5 punktów procentowych tytułem „*de minimis*”, odpowiednio w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw), Komisja wyraziła wątpliwości co do faktycznego przestrzegania progu 100 000 EUR w okresie trzech lat, o którym mowa w rozporządzeniu „*de minimis*”.
- (59) Bardziej ogólnie Komisja wyraziła wątpliwości co do przewidzianego w uchwale 4607/2001 wyjątkowo szerokiego zastosowania zasady „*de minimis*”, mającego na celu systematyczne przekraczanie maksymalnych dopuszczalnych progów intensywności dla MŚP, a także przyznawanie pomocy w maksymalnej wysokości 22,5 % dużym przedsiębiorstwom spoza obszarów objętych pomocą, zważywszy również na wysoką kwotę kwalifikowanych inwestycji.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (60) Nie zostały przedłożone żadne uwagi ani przez zainteresowane strony trzecie ani przez zgłaszającego naruszenie przepisów, który został poinformowany pismem D/51908 z 24.3.2003 r. o wszczęciu postępowania i o możliwości przedstawienia, w świetle wspomnianego postępowania, uwag odmiennych od zawartych w pierwotnym zgłoszeniu naruszenia przepisów.

V. UWAGI WŁOCH

- (61) W odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania Włochy udzieliły uzupełniających informacji i przedstawiły swoje uwagi, których główne punkty są streszczone poniżej. Po dwóch spotkaniach przedstawicieli Prowincji Bolzano i służb Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Włochy przekazały uwagi pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r.

W swoim piśmie władze włoskie przedstawiają następujące argumenty:

V.1 Odnośnie pomocy na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw

- (62) Uchwała 4607/2001 nie przewidywała wyraźnie wyłączenia dużych przedsiębiorstw z sektora turystyki, co miało miejsce w przypadku przedsiębiorstw z sektora handlowego z powodu błędu merytorycznego.
- (63) Mimo to żadne duże przedsiębiorstwo z sektora turystyki nie skorzystało z pomocy w ramach programu N 192/1997 (ustawa prowincjonalna 4/97) ani programu NN 69/1995 (ustawa prowincjonalna 9/91). Jeśli chodzi o sektor handlu,

⁽¹³⁾ To jest pomoc bezpośrednio związana z eksportowanymi towarami, z tworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucji, z innymi wydatkami bieżącymi, związanymi z działalnością eksportową.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30

⁽¹⁵⁾ Opublikowane w Dz.U. C 68 z 6.3.1996, str. 9.

⁽¹⁶⁾ Patrz przypis 14.

⁽¹⁷⁾ Komunikat Komisji dot. pomocy „*de minimis*” opublikowany w Dz. U. C 68 z 6.3.1996, str. 9.

duże przedsiębiorstwa były już wykluczone jako beneficjenci poza przypadkami „*de minimis*” w rozumieniu uchwały 4607/01.

- (64) W odniesieniu do pomocy przyznanej w formie kredytów na preferencyjnych warunkach zgodnie z programem NN69/95 władze włoskie zobowiązały się do wyraźniejszego wykluczenia dużych przedsiębiorstw, mimo że żadne z nich nie skorzystało z pomocy, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.
- (65) Następnie pismem z dnia 2.6.2005 r., na skutek precyzyjnego zapytania Komisji, wyjaśniono dodatkowo, że nie została przyznana żadna pomoc dla dużych przedsiębiorstw z żadnego sektora oraz że przedsiębiorstwa, których podstawową działalnością jest transport, były wyłączone jako beneficjenci.
- (66) Ponadto projekt nowych kryteriów stosowania wyraźnie wyłącza wszystkie duże przedsiębiorstwa, chyba że na zasadzie „*de minimis*”, zgodnie ze wszystkimi warunkami rozporządzenia 69/2001.

V.2 Odnośnie pomocy dla MŚP

V.2.1. Niewyłączenie inwestycji, polegających na zwykłym zastąpieniu, z kosztów kwalifikowanych.

- (67) Chociaż kryteria stosowania nie wykluczyły wyraźnie inwestycji, polegających na zwykłym zastąpieniu, według władz włoskich żadna pomoc na tego rodzaju inwestycje nie została przyznana.
- (68) W szczególności uznano za kwalifikujące się do pomocy inwestycje w rzeczowe aktywa trwale dokonane zgodnie z definicją w art. 2 lit. c) rozporządzenia 70/2001 a w szczególności na tworzenie nowych przedsiębiorstw oraz inwestycje na modernizację lub dywersyfikację, które powodowałyby zasadniczą zmianę wyrobów lub procesów produkcyjnych istniejącego przedsiębiorstwa. W tym celu zostały ustalone minimalne progi inwestycji stosunkowo wysokie w porównaniu ze średnimi wymiarami zainteresowanych przedsiębiorstw.
- (69) W przekazanym tekście nowych kryteriów zarówno inwestycje polegające na zwykłym zastąpieniu jak i koszty utrzymania są wyraźnie wyłączone, a opis inwestycji kwalifikujących się do pomocy jest w pełni zgodny z definicją przewidzianą w rozporządzeniu 70/2001.

V.2.2 Odnośnie swobody zakładania przedsiębiorstw

- (70) Warunek posiadania siedziby na terenie Prowincji Bolzano, którego spełnienie wymagane było według starych kryteriów przyznawania pomocy, nie był rygorystycznie stosowany również w przeszłości. W celu udokumentowania tego twierdzenia dostarczono listę 16 beneficjentów pomocy na inwestycje zgodnie z przedmiotowym programem, których siedziba znajduje się poza Prowincją Bolzano (a w jednym przypadku wręcz poza terytorium Włoch). Pomoc taka odnosi się w wielu przypadkach (dokładnie 6 na 16) do roku 1998, to jest dużo wcześniej niż Komisja

wszczęła postępowanie w niniejszej sprawie. Ponadto również przedsiębiorstwa, posiadające tylko jeden oddział w Prowincji Bolzano, mogą być beneficjentami przedmiotowego programu pomocy.

V.2.3 Odnośnie przestrzegania zasady potrzeby pomocy

- (71) Taka zasada jest już przestrzegana w myśl art. 7 ust. 2 rozporządzenia 70/2001, jako że warunki przyznania pomocy były tak obiektywne, że całkowicie wykluczały możliwość oparcia się Prowincji na opiniach subiektywnych.
- (72) Władze włoskie zobowiązały się jednak do ustalenia warunku, że wniosek winien być obowiązkowo składany przed przystąpieniem do realizacji projektu, do którego odnosi się pomoc.

V.2.4 Odnośnie pomocy na rzecz mikroprzedsiębiorstw

- (73) Jakikolwiek zwiększenie intensywności pomocy na inwestycje dla mikroprzedsiębiorstw ogólnie, ponad poziom 15 %, jest od teraz przewidziane wyłącznie na zasadzie „*de minimis*”.
- (74) Pomoc o intensywności 40 %, które nie jest objęta zastosowaniem art. 87 ust. 1 Traktatu WE i która nie jest też uważana za „*de minimis*”, jest teraz zastrzeżona wyłącznie dla pewnych rodzajów działalności, w szczególności dla drobnego rzemiosła o niepewnym przetrwaniu i dla drobnej działalności handlowej, w sposób wyczerpujący wymienionych w nowych kryteriach.

- (75) Dochodzenie przeprowadzone przez władze włoskie wykazało w każdym razie, że dotychczas nie została przyznana żadna pomoc, która przekraczałaby jednocześnie intensywność 15 % i próg „*de minimis*”.

V.2.5 Odnośnie pomocy na rzecz ochrony środowiska

- (76) Obecnie jest już przewidziana tylko pomoc o intensywności 15 % i 30 % dla, odpowiednio, pomocy przejściowej na inwestycje, przyznawanej dla MŚP na spełnienie obowiązujących norm wspólnotowe oraz pomocy na spełnienie wymogów wykraczających poza normy wspólnotowe lub na wsparcie inwestycji realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm wspólnotowych.
- (77) Jeśli chodzi o audyt środowiskowy, obecnie ograniczony jest tylko do MŚP w myśl art. 5 lit. a) rozporządzenia 70/2001, pozostając natomiast dopuszczalnym dla dużych przedsiębiorstw na zasadzie „*de minimis*”. Przepis, o którym mowa w art. 12, ust. 4 ustawy 4/97, zgodnie z którym również i duże przedsiębiorstwa mogą korzystać z przedmiotowego środka, zostanie zniesiony najszybciej, jak to możliwe; władze włoskie zobowiązały się ponadto do niestosowania go już do czasu zniesienia.
- (78) Na koniec władze włoskie zobowiązały się do przestrzegania warunków określonych w pkt. 36 i 37 wytycznych odnośnie inwestycji, jakie należy uwzględnić oraz sposobów obliczania kosztów kwalifikowanych.

(79) Tylko jeden wniosek został przyjęty na podstawie kryteriów obowiązujących wcześniej w sektorze rzemiosła na podstawie przedmiotowego środka na kwotę pomocy równą 14 719,02, która przekracza intensywność dopuszczalną o kwotę 7 359,51 EUR. Dlatego też ta ostatnia kwota została zaksięgowana na zasadzie „*de minimis*”.

V.2.6 *Odnosnie dotacji zwanych „pomocą na rzecz zatrudnienia”*

(80) Jako że pomoc ta związana jest z fazą uruchamiania nowych przedsiębiorstw (pierwsze 24 miesiące od utworzenia), choć stanowią ją formy wsparcia na usługi doradcze oraz na badania i/lub opatentowanie marek i wyrobów, zdaniem władz włoskich jej celem jest tworzenie miejsc pracy, a więc jest ona zgodna ze wspólnym rynkiem. W każdym razie żadne duże przedsiębiorstwo nie było beneficjentem tego rodzaju pomocy.

(81) W każdym razie pomoc ta jest przewidziana, zgodnie z rozdziałem V ustawy 4/97, tylko w formie kredytów na preferencyjnych warunkach, zgodnie z rozdziałem VI ww. ustawy, aby zwiększyć dostępność środków pieniężnych na zasadzie i w granicach kryterium „*de minimis*”.

V.2.7 *Odnosnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności*

(82) Do tej pory kilka razy przyznano pomoc w niewielkiej kwocie z tego tytułu. Jeśli chodzi o udział w wystawach i targach przyznano kilku MŚP pomoc o intensywności 25 %, zamiast dopuszczalnej intensywności 50 %, bez sprawdzania, czy chodzi o pierwsze uczestnictwo w danej imprezie, podczas gdy tylko dwa razy przyznano pomoc w formie udziału (50 %) w kosztach zabezpieczenia kredytów eksportowych do krajów spoza UE, na kwotę 3 500 EUR i 7 milionów ITL.

(83) Jeśli chodzi o nowe kryteria stosowania, przewidują one wsparcie o intensywności 50 % w formie udziału w kosztach usług doradczych świadczonych przez zewnętrznych konsultantów oraz w kosztach uczestnictwa w targach lub wystawach tylko dla MŚP, zarówno w ramach Unii jak i poza nią.

(84) Jeśli chodzi o pomoc w formie ubezpieczenia kredytów eksportowych, kwalifikowana jest już tylko składka na ryzyko nieubezpieczalne na rynku, względem transakcji z państwami trzecimi z wyłączeniem niektórych państw OECD, których ryzyko jest ubezpieczalne na rynku (tzn. tak zwane „marketable countries”; obecnie Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone).

V.2.8 *Odnosnie pomocy przewidzianej w ramach programów wspólnotowych*

(85) Pomoc o intensywności 80 % przewidziana wcześniej w stosunku do niektórych wspólnych projektów w ramach wspólnotowych programów Leader i Interreg, w których uczestniczą również i przedsiębiorstwa, nie jest już przyznawana.

V.2.9 *Odnosnie do zastosowania zasady „de minimis”*

(86) Zdaniem władz włoskich przestrzeganie zasady „*de minimis*” jest zagwarantowane. W tym celu przede wszystkim właściwe organy administracyjne Prowincji Bolzano są połączone siecią Intranet. Ponadto przed otrzymaniem jakiegokolwiek pomocy na podstawie tej zasady beneficjenci muszą przedstawić oświadczenie dotyczące wszelkiej innej pomocy otrzymanej z tego tytułu w danym okresie trzech lat.

(87) Wreszcie jest też w trakcie realizacji inny automatyczny system przetwarzania danych do kontrolowania wszelkiej pomocy, a nie tylko pomocy przyznanej przez Prowincję, który z kolei będzie połączony z siecią ogólnokrajową, obecnie w trakcie realizacji.

VI. OCENA ŚRODKA

VI.1. Ocena charakteru pomocowego przedmiotowych środków

(88) Środek może być uznany za pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu tylko wówczas, gdy spełnia jednocześnie cztery następujące warunki: przyznanie przy użyciu zasobów państwowych, selektywność, niezakłócanie konkurencji, wpływ na wymianę handlową.

(89) W przedmiotowym przypadku spełniony jest warunek pierwszy, ponieważ środek finansowany jest z dochodów autonomicznej Prowincji Bolzano, a więc z zasobów państwowych; drugi, ponieważ tylko przedsiębiorstwa działające na terenie Prowincji Bolzano są beneficjentami pomocy; trzeci ze względu na fakt, że sytuacja finansowa beneficjentów była dzięki środkowi wzmocniona; czwarty, ponieważ zainteresowane przedsiębiorstwa mogą rzeczywiście prowadzić międzynarodową działalność, jako że znajdują się w regionie przygranicznym, który dodatkowo jest bardzo aktywny w sektorze turystyki. Z tych właśnie powodów przedmiotowe środki mogą mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, co jednak nie przesądza o ocenie środków, wynikających z zastosowania nowych kryteriów na rzecz określonych mikroprzedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 116 niniejszej decyzji.

(90) Ponadto środki, stanowiące przedmiot niniejszego postępowania, zostały już wcześniej uznane za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu po przeprowadzeniu analizy przez Komisję w ramach postępowania dotyczącego pomocy państwa N192/97 i NN69/95.

VI.2. Przyznanie środka zgodnie z prawem

(91) Ponieważ środki nie zostały zgłoszone Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, zostały przyznane niezgodnie z prawem ze względu na brak zgłoszenia. Ponieważ w przedmiotowej sprawie stanowią kryteria stosowania programu N192/97 (i pośrednio programu NN69/95), stanowiły one podstawę nadużycia w zastosowaniu tych programów.

VI.3. Zgodność środków pomocy wynikających z zastosowania uchwały 4607/2001

VI.3.1. Pomoc na inwestycje na rzecz dużych przedsiębiorstw

- (92) Ponieważ Prowincja Bolzano nie kwalifikowała się do pomocy na cele regionalne w całym okresie obowiązywania przedmiotowych środków, nie może być przyznane żadne odstępstwo względem pomocy na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw na jej terenie.
- (93) Zresztą decyzja Komisji, dotycząca przypadku N192/97, już wcześniej wyraźnie wyłączyła duże przedsiębiorstwa z grona beneficjentów programu, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.
- (94) Ponadto, jeśli chodzi o pomoc przyznaną w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy nr 9/91, to należy ona również do programu pomocy NN69/95. Komisja zatwierdziła ten ostatni program pod warunkiem, że jego beneficjentami będą tylko MŚP oraz po zobowiązaniu się władz włoskich do przestrzegania wszystkich przepisów dotyczących MŚP i do powiadomienia o nich służb administracji prowincji celem zapewnienia właściwego stosowania programu.
- (95) Dlatego też przepisy uchwały 4607/2001 w sprawie kryteriów stosowania programu N192/97 (i programu NN69/95 w zakresie, w którym pomoc jest przyznawana w formie kredytów na preferencyjnych warunkach na podstawie ustawy nr 9/91), jako że przewidują przyznawanie pomocy na inwestycje również dla dużych przedsiębiorstw, są niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (96) Na koniec Komisja zauważa na podstawie dostarczonych jej przez władze włoskie informacji, że żadne duże przedsiębiorstwo w rzeczywistości nie było beneficjentem tego środka.

VI.3.2. Pomoc na inwestycje dla MŚP

- (97) Przede wszystkim Komisja potwierdza, że jakkolwiek pomoc przyznana na inwestycje, polegające na zastąpieniu, musi być uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem, choć jednocześnie zauważa, że władze włoskie poinformowały, że nie przyznały w ramach analizowanego programu, żadnej pomocy dla tego typu inwestycji.
- (98) Ponadto pomoc na inwestycje, które przekraczają próg 15 % dla małych przedsiębiorstw i 7,5 % dla średnich przedsiębiorstw, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

VI.3.3. odnośnie mikroprzedsiębiorstw

- (99) Komisja potwierdza, że kategoria mikroprzedsiębiorstwa, stanowiąc część MŚP, zarówno na podstawie zalecenia 96/280/WE⁽¹⁸⁾ jak i nowej definicji, obowiązującej od

⁽¹⁸⁾ Zalecenie Komisji 96/280/WE z dnia 3 kwietnia 1996 r., dotyczące definicji małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz. U. L 107 z 30.4.1996, str. 4.

1 stycznia 2005 r.⁽¹⁹⁾, nie jest jako taka wyłączona z zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu. Wynika stąd, że przyznana takim przedsiębiorstwom pomoc na inwestycje, jeśli przekracza intensywność 15 % i nie może zostać uznana za korzystające z zasady „*de minimis*”, musi być uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

- (100) Komisja przyjmuje do wiadomości uściślenie w tej kwestii podane przez władze włoskie, z którego wynika, że nie została przyznana żadnemu mikroprzedsiębiorstwu pomoc, przekraczająca jednocześnie intensywność 15 % oraz próg „*de minimis*”.

VI.3.4. odnośnie pomocy na rzecz ochrony środowiska

- (101) Komisja uważa, że pomoc o intensywności odpowiednio 25 % i 40 %, przewidziana dla dwóch pierwszych aspektów przedmiotowego specjalnego środka (tj. na dostosowanie się do nowych obowiązkowych norm oraz na spełnienie wymagań norm wspólnotowych) oraz kwalifikowanie dużych przedsiębiorstw do pomocy na projekty związane z audytami środowiskowymi są niezgodne ze wspólnym rynkiem.
- (102) Komisja zauważa w tym względzie na podstawie informacji dostarczonych przez Włochy, że do tej pory tylko raz została przyznana pomoc, która przekraczała dopuszczalne progi na kwotę dużo niższą niż „*de minimis*” oraz że podstawa prawna dla trzeciej kategorii pomocy, o której mowa powyżej (pomoc na audyty środowiskowe) nie jest już stosowana i zostanie zniesiona tak szybko, jak tylko to będzie możliwe.

VI.3.5. odnośnie dotacji zwanych „pomocą na rzecz zatrudnienia”

- (103) Komisja potwierdza, że pomoc określana tą nazwą przewidziana w uchwale 4607 nie odpowiada w żadnym wypadku pomocy zatwierdzonej na mocy decyzji Komisji w sprawie pomocy N192/97. Ponadto nie dotyczy ona ani utworzenia ani utrzymania miejsc pracy, ale raczej usług doradczych i działalności związanej ze znakami towarowymi oraz patentami, nie może więc zostać uznana za pomoc na rzecz zatrudnienia.
- (104) Ponieważ jednak większość wydatków kwalifikowanych zgodnie z przedmiotowym środkiem stanowią wydatki na działalność doradczą-konsultingową dla nowopowstałych MŚP lub na opatentowanie znaków towarowych i wyrobów, które mogą być kwalifikowane zgodnie z art. 5 i 5c rozporządzenia 70/2001, pomoc ta jest niezgodna ze wspólnym rynkiem tylko w stopniu, w jakim nie są spełnione warunki przewidziane w rozporządzeniach 70/2001 i 364/2004⁽²⁰⁾.

- (105) Pomoc ta jest natomiast niezgodna ze wspólnym rynkiem, o ile jej beneficjentami są też duże przedsiębiorstwa.

⁽¹⁹⁾ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r., dotyczące definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 136.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 364/2004 z 25 lutego 2004 r., zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 i rozszerzające jego zakres w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju, opublikowane w Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22

VI.3.6. odnośnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności

(106) Komisja przyjmuje do wiadomości, że w tym zakresie została udzielona pomoc w niewielkiej kwocie, zgodnie z kryteriami stosowania, które stanowiły przedmiot wszczęcia postępowania. Ponadto przyznana intensywność w przypadku udziału w targach i wystawach wynosi 25 %, zamiast dopuszczalnych 50 %, choć prawdą jest, że nie sprawdzono, czy chodzi tu o pierwsze uczestnictwo w danej imprezie. Łącznie odnotowano 5 przypadków na kwotę pomocy od 1 250 do 8 875 EUR. Odnotowano tylko dwa przypadki, jeśli chodzi o pomoc na ubezpieczenie kredytów eksportowych o intensywności pomocy w wysokości 50 %, ograniczonych do kosztu składki ubezpieczeniowej oraz w odniesieniu do krajów spoza UE, w kwocie pomocy równej 3 500 EUR i 7 mln ITL (które odpowiadają kolejnym około 3 500 EUR). Jest ona w tym przypadku zgodna ze wspólnym rynkiem tylko pod warunkiem, że spełnia warunki komunikatu Komisji odnośnie ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych ⁽²¹⁾.

(107) W każdym razie wszelka pomoc na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw i na działalność związaną z wywozem (ta ostatnia również wówczas, gdy dotyczy MŚP) jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Niezgodna jest również pomoc na usługi doradcze dla przedsiębiorstw jakiegokolwiek wielkości, jeśli usługi te stanowią działalność stałą lub okresową oraz pomoc przyznawana na zwykłe wydatki operacyjne przedsiębiorstwa, jak na przykład wydatki na reklamę.

VI.3.7. odnośnie pomocy przewidzianej w ramach programów wspólnotowych

(108) Komisja zauważa, że taki rodzaj pomocy, o intensywności 80 %, przewidziany w uchwale 4607, nie został zatwierdzony na mocy decyzji Komisji w sprawie przypadku N192/97. Zważywszy na wysoką intensywność, poza faktem, że nie został uwzględniony żaden dopuszczalny cel, taka pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim ma zastosowanie art. 87 ust. 1, w szczególności, jeśli beneficjentami mogą być również podmioty prowadzące działalność gospodarczą poprzez uczestniczenie we wspólnych projektach, dotowanych z przedmiotowego specjalnego środka.

(109) Komisja zauważa jednak, że kwoty przyznane z tego tytułu dla poszczególnych branż pod uwagę projektów, są – według informacji udzielonych przez władze włoskie – bardzo niewielkie, w szczególności zaś sytuują się znacznie poniżej progu „*de minimis*”. Stąd wynika brak wpływu na wymianę międzynarodową. Można więc uznać, że te środki nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu, pod warunkiem, że władze włoskie przedstawią Komisji dowód, że zostały spełnione wszystkie kryteria stosowania rozporządzenia 69/2001. Na koniec Komisja przyjmuje do wiadomości okoliczność, że pomoc na wspólne projekty w ramach projektów Leader i Interreg, w których uczestniczą również przedsiębiorstwa, nie jest już przewidziana w projekcie nowych kryteriów stosowania przedmiotowego programu.

VI.3.8. odnośnie pomocy na usługi doradcze

(110) Komisja utrzymuje swoje stanowisko, zgodnie z którym nie może być przyznana żadna pomoc na usługi doradcze i konsultingowe świadczone dużym przedsiębiorstwom, za wyjątkiem pomocy przyznanej w ramach projektu pomocy szkoleniowej zgodnie z art. 7 ust. 7 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 68/2001 ⁽²²⁾. Jeśli pomoc nie spełnia tego warunku, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

VI.3.9. odnośnie stosowania zasady „*de minimis*”

(111) Komisja przyjmuje do wiadomości zapewnienia władz włoskich w tej kwestii, według których wszystkie, mające zastosowanie warunki przewidziane w przepisach dotyczących zasady „*de minimis*”, tj. w chwili obecnej warunki przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 69/2001 ⁽²³⁾, są rygorystycznie przestrzegane, w szczególności dzięki systemowi kontroli „*service controlling ASTAT*”.

VI.4. Zgodność środka w świetle nowych kryteriów przekazanych pismem A/34/747 z dnia 25.6.2004 r., zmienionych i uzupełnionych zgodnie z pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r.

(112) Komisja zauważa, że, jeśli chodzi o pomoc na inwestycje, nowe kryteria stosowania wykluczają wyraźnie duże przedsiębiorstwa, chyba że na zasadzie „*de minimis*”.

(113) Jeśli chodzi o pomoc na inwestycje dla MŚP, przypomina się, że definicja inwestycji kwalifikujących się do objęcia pomocą przewidziana w nowych kryteriach spełnia warunki ustanowione w rozporządzeniu 70/2001 ⁽²⁴⁾ i że są wyraźnie wyłączone zarówno inwestycje, polegające na zastąpieniu, jak i koszty utrzymania.

(114) Ponadto Komisja zauważa, że zasada swobody zakładania przedsiębiorstwa jest przestrzegana również z formalnego punktu widzenia, podczas gdy uprzednio była przestrzegana tylko faktycznie, jak wynika z odpowiedniej listy przekazanej w trakcie postępowania (patrz pkt 70 niniejszej decyzji), ponieważ wystarczające jest posiadanie oddziały na terenie prowincji Bolano, aby mieć dostęp do analizowanej pomocy.

(115) Wreszcie przestrzegana jest zasada potrzeby pomocy, ponieważ jest teraz przewidziany obowiązek złożenia wniosku przed przystąpieniem do prac związanych z realizacją projektu stanowiącego przedmiot pomocy.

(116) Jeśli chodzi o mikroprzedsiębiorstwa, to art. 87 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania o tyle, o ile pomoc dotyczy tylko przedsiębiorstw, które prowadzą działalność lokalną i nie są zdolne mieć jakiegokolwiek wpływu na wewnątrz-wspólnotową wymianę handlową w związku ze swoją specyfiką, wielkością i lokalizacją, a także ze względu na brak zainteresowania wejściem na ich rynek ze strony przedsiębiorstw z innych państw członkowskich. Takie przedsiębiorstwa zatrudniają nie więcej niż dwie osoby i prowadzą określone rodzaje działalności w sektorze rzemiosła (w szczególności typowe tradycyjne zanikające

⁽²¹⁾ Opublikowany w Dz.U. C 281 z 17.9.1997, str. 4, zmieniony komunikatem 2001/C 217/02 opublikowanym w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2

⁽²²⁾ Opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 20.

⁽²³⁾ Patrz przypis 14.

⁽²⁴⁾ Patrz przypis 14.

zawody, takie jak szlifierz, bednarz, greplarz i przedzarz, fabrykant świec lub wosku, wikliniarz, kowal itd.) oraz handlu (w szczególności działalność w zakresie sprzedaży detalicznej artykułów codziennego użytku – przede wszystkim artykułów żywnościowych – w gminach liczących nie więcej niż tysiąc mieszkańców, zlokalizowanych poza centrami handlowymi a w każdym razie poza obszarami najbardziej rozwiniętymi z punktu widzenia turystyki) ściśle określone, zarówno jeśli chodzi o rzemiosło jak i o handel, wymienione w nowych kryteriach stosowania programu.

- (117) Jeśli chodzi o pomoc na ochronę środowiska, Komisja uważa, że pomoc przejściowa tylko dla MŚP na spełnienie wymogów wykraczających poza nowe obowiązkowe normy, na okres trzech lat począwszy od ich wejścia w życie, o intensywności 15 %, są zgodne z pkt. 28 wspólnotowych wytycznych dotyczących przepisów odnośnie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego ⁽²⁵⁾ (zwanych dalej „wytycznymi”).
- (118) Ponadto pomoc na zachęcenie przedsiębiorstw o jakiegokolwiek wielkości do spełnienia wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy wspólnotowe lub do uruchomienia inwestycji, również ukierunkowanych na ochronę środowiska, realizowanych w sytuacji braku obowiązkowych norm unijnych, o intensywności 30 % spełniają już warunki pkt 29 wytycznych.
- (119) Ponadto pomoc na działalność doradczą i konsultingową w sektorze ochrony środowiska, tylko w odniesieniu do MŚP, spełnia warunki art. 5 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 70/2001 ⁽²⁶⁾, a więc są zgodne ze wspólnym rynkiem.
- (120) W każdym razie niniejsza decyzja nie przesądza zgodności uchwały nr 4007 z dnia 4.11.2002 r., na mocy której została dostosowana do nowych zaleceń Komisji całość pomocy na ochronę środowiska w Prowincji Bolzano, ponieważ uchwała ta nie jest przedmiotem niniejszego postępowania.
- (121) Jeśli chodzi o rzekomą pomoc na rzecz zatrudnienia, Komisja przyjmuje do wiadomości fakt, że pomoc ta ograniczona jest do przyznawania pożyczek na uzyskanie płynności, zgodnie z rozporządzeniem 69/2001 ⁽²⁷⁾ w sprawie pomocy „*de minimis*”.
- (122) Odnośnie pomocy na umiędzynarodowienie działalności Komisja zauważa, że w nowych przekazanych kryteriach stosowania została utrzymana tylko pomoc o intensywności 50 %, dotycząca kosztów usług doradczych świadczonych przez zewnętrznych konsultantów oraz kosztów pierwszego uczestnictwa w określonych targach lub wystawie i przeznaczona jest tylko dla MŚP. Jest to zgodne z art. 5 rozporządzenia 70/2001 ⁽²⁸⁾.

⁽²⁵⁾ Opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z 12 stycznia 2001 r., w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, opublikowane w Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33

⁽²⁷⁾ Patrz przypis 14.

⁽²⁸⁾ Patrz przypis 26.

- (123) Komisja zauważa, że teraz kwalifikująca się do pomocy jest już tylko składka na zabezpieczenie kredytów nieubezpieczalnych na rynku, dotyczące operacji z krajami trzecimi, wyłączwszy kraje OECD, w których ryzyko jest ubezpieczalne na rynku (tzw. „marketable countries”; obecnie: Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone). Jest to zgodne z komunikatem, dotyczącym ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych ⁽²⁹⁾.

VII. UWAGI KOŃCOWE

- (124) Komisja potępia fakt, że kryteria stosowania ustawy prowincjonalnej 4/97, przyjęte uchwałą 4607 z dnia 17.12.2001 r., mimo że uprzednio nie zostały zgłoszone Komisji, zostały wprowadzone w życie we Włoszech, w Prowincji autonomicznej Bolzano, z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu i dlatego są niezgodne z prawem. Spowodowało to nadużycia w stosowaniu programu pomocy N192/97 (i pośrednio również programu NN69/95), zgodnie z art. 16 rozporządzenia 659/99 ⁽³⁰⁾.
- (125) Dlatego też Komisja postanowiła wszcząć niniejsze formalne postępowanie wyjaśniające odnośnie przedmiotowej pomocy.
- (126) W każdym razie w toku postępowania władze włoskie wyjaśniły, że w większości przypadków przepisy przewidziane w uchwale 4607/2001, które w świetle analizy przeprowadzonej przez Komisję mogą być uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem, oprócz tego, że są niezgodne z prawem, nigdy nie zostały zastosowane lub zostały zastosowane dla ograniczonej liczby przypadków i na nieznaczne kwoty, dużo niższe od progu „*de minimis*”, również dla MŚP.
- (127) W tym celu dostarczono wiele danych, w szczególności odnośnie liczby i kwoty przyznanych pomocy oraz najbardziej kontrowersyjnych aspektów różnych specjalnych środków programu. Wynika z nich, że żadne duże przedsiębiorstwo nie było beneficjentem wsparcia z przedmiotowego programu, jeśli chodzi o pomoc na inwestycje. Dlatego też te ostatnie miały być rzeczywiście zastrzeżone dla MŚP, jak przewidziano w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programów N192/97 i NN69/95.
- (128) Ponadto władze włoskie aktywnie współpracowały, wstrzymując stosowanie niektórych przepisów, które zostaną uchylone najszybciej, jak tylko to będzie możliwe (w szczególności jeśli chodzi o pomoc na usługi doradcze dla dużych przedsiębiorstw) i proponując zmiany w kryteriach stosowania pomocy, o której mowa w niniejszym postępowaniu.

⁽²⁹⁾ Komunikat Komisji skierowany do państw członkowskich, stosownie do art. 93 ust. 1 Traktatu WE, odnośnie zastosowania art. 92 i 93 Traktatu do ubezpieczeń krótkoterminowych kredytów eksportowych, opublikowany w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2

⁽³⁰⁾ Patrz przypis 5.

- (129) Wreszcie Komisja przyjmuje do wiadomości gwarancje i zapewnienia składane przez Włochy odnośnie przestrzegania warunków i progu „*de minimis*”, co do bardzo szerokiego stosowania których Komisja wyraziła wątpliwości w ramach wszczętego postępowania.
- (130) Ponieważ beneficjentami przedmiotowej pomocy nie były ani wyłączone sektory ani działalność związana z wywozem i ponieważ nie była przewidziana żadna pomoc polegająca na preferencyjnym stosowaniu wyrobów krajowych względem wyrobów importowanych, do tej pomocy może być zastosowana, zgodnie z rozporządzeniem nr 69/2001, zasada „*de minimis*” pod warunkiem, że nie zostanie przekroczony próg 100.000 EUR dla każdego z przedsiębiorstw w odpowiednim okresie trzech lat. Dlatego też pomoc ta nie jest objęta art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (131) Komisja zauważa ponadto, że decyzja dotycząca programu pomocy nie przesądza możliwości zakwalifikowania indywidualnych środków jako pomocy państwa (jeśli indywidualna pomoc jest zgodna na przykład z zasadą „*de minimis*”, jak wskazano w punkcie poprzednim) lub uznania ich, w całości lub w części, za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie ich specyfiki (w szczególności na podstawie zasady wyłączenia).
- (132) Choć w tym konkretnym przypadku, w świetle pkt 124-131 powyżej i uwag przedstawionych w części VI.3 dotyczącej zgodności środków wynikających ze stosowania uchwały 4607/2001, mogłoby się wydawać, że nie należy przeprowadzać procedury odzyskiwania pomocy – lub też wystarczy odzyskanie bardzo niewielkich kwot – jest jednak utrwaloną praktyką Komisji zarządzenie odzyskania od beneficjentów pomocy, która na podstawie art. 88 Traktatu została określona jako niezgodna z prawem lub niezgodna ze wspólnym rynkiem. Praktykę tę potwierdza art. 14 rozporządzenia nr 659/99 ⁽³¹⁾.
- (133) Komisja zarządza, by Włochy podjęły wszelkie środki niezbędne dla odzyskania pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem od beneficjentów programu pomocy, za wyjątkiem indywidualnych przypadków, które spełniają warunki konieczne do zakwalifikowania pomocy jako zgodnej na podstawie właściwych przepisów. W tym celu Komisja oczekuje od władz włoskich, by poleciły beneficjentom programu pomocy zwrócić pomoc z odsetkami w ciągu dwóch miesięcy od daty niniejszej decyzji.
- (134) W świetle art. 14 ust. 2 rozporządzenia 659/99 pomoc, która ma być odzyskana, obejmuje odsetki, które należy obliczyć zgodnie z warunkami ustalonymi w rozdziale V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽³²⁾. Odsetki naliczane są od daty, w której niezgodna z prawem pomoc została udostępniona beneficjentowi do daty ich odzyskania.
- (135) Komisja zachęca Włochy do przekazania załączonego formularza dotyczącego stanu zaawansowania procedury odzyskania pomocy, do sporządzenia listy beneficjentów mających zwrócić przyznaną pomoc oraz do wyraźnego wskazania konkretnych środków przyjętych celem natychmiastowego i skutecznego odzyskania pomocy. Ponadto należy przekazać kompletną listę wszystkich środków pomocy wymienionych w niniejszej decyzji w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji, podając dla każdego środka przyznaną kwotę pomocy, kwotę zgodną na mocy jednego z wymienionych wyłączeń oraz kwotę do odzyskania.
- (136) Komisja zachęca ponadto Włochy do przekazania w ciągu dwóch miesięcy od daty niniejszej decyzji dokumentów poświadczających wszczęcie postępowania odzyskiwania od beneficjentów pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem (jak np. wystosowane okólniki, polecenia zwrotu itd.).
- (137) Wreszcie nowe kryteria stosowania, przekazane pismem A/34747 z 25.6.2004 r., zmienione i uzupełnione pismem A/34426 z dnia 2.6.2005 r., spełniają warunki konieczne do uznania ich za zgodne ze wspólnym rynkiem, jak wskazano, omawiając poszczególne przypadki, w części VI.4 (punkt 112-123).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Kryteria stosowania ustawy prowincjonalnej (*legge provinciale*) 4/97, przyjęte uchwałą (*deliberazione*) 4607 z dnia 17.12.2001 r., są bezprawne z powodu braku uprzedniego zgłoszenia Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu. Powodują one nadużycia w stosowaniu programu pomocy N 192/1997 i pośrednio programu NN 69/1995.

Artykuł 2

Niezgodna ze wspólnym rynkiem jest następująca pomoc przewidziana uchwałą 4607/2001:

- a) wszelka pomoc na inwestycje dla dużych przedsiębiorstw;
- b) pomoc dla MŚP przyznawana na inwestycje polegające na zastąpieniu oraz wszystkie inwestycje w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto w przypadku małych przedsiębiorstw oraz 7,5 % w przypadku średnich przedsiębiorstw;
- c) pomoc na inwestycje dla mikroprzedsiębiorstw, inna niż pomoc wskazana w art. 3, w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto;

⁽³¹⁾ Patrz przypis 5.

⁽³²⁾ Rozporządzenie Komisji z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia rady (WE) nr 659/1999, ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 (obecnie art. 88) Traktatu WE, opublikowane w Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1

- d) na skutek wejścia życie nowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego⁽³³⁾ i zaakceptowania przez państwo członkowskie⁽³⁴⁾ propozycji odpowiednich środków na dostosowanie uprzednio zatwierdzonych programów, zgodnie z punktem 77 ww. wytycznych, tj. od dnia 1 stycznia 2002 r.:
- i. pomoc na inwestycje na ochronę środowiska, na dostosowanie do obowiązkowych norm wspólnotowych, które niedawno weszły w życie, w części przekraczającej próg 15 % intensywności pomocy brutto – jeśli są przeznaczone dla MŚP – a w każdym razie, jeśli beneficjentami są duże przedsiębiorstwa.
 - ii. pomoc na inwestycje na ochronę środowiska, celem spełnienia wymogów wykraczających poza obowiązkowe normy wspólnotowe lub w sytuacji ich braku, w części przekraczającej intensywność 30 % pomocy brutto dla dużych przedsiębiorstw (40 % dla MŚP),
 - iii. wszelka pomoc na usługi doradcze i konsultingowe w sektorze ochrony środowiska udzielana dużym przedsiębiorstwom;
- e) pomoc na umiędzynarodowienie działalności przedsiębiorstw, za wyjątkiem pomocy na pierwsze uczestnictwo przedsiębiorstwa w targach lub wystawie, tylko w odniesieniu do MŚP i pomoc, spełniająca kryteria ustanowione w komunikacie Komisji dotyczącym ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych⁽³⁵⁾;
- f) dotacje zwane „pomocą na rzecz zatrudnienia” (które faktycznie stanowią pomoc na usługi konsultingowe i doradcze oraz wydatki związane z opatentowaniem znaków towarowych), których beneficjentami są duże przedsiębiorstwa;
- g) wszelka pomoc na usługi doradcze, której beneficjentami są duże przedsiębiorstwa;
- h) pomoc o intensywności 80 %, przyznawana na wspólne projekty w ramach programów wspólnotowych, których beneficjentami są między innymi przedsiębiorstwa.

Artykuł 3

Środki przewidziane w nowych kryteriach stosowania programu N192/97, przekazanych pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r., zmienionych i uzupełnionych pismem A/34426 z dnia 2.6.2005

⁽³³⁾ Wspólnotowe wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego opublikowane w Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽³⁴⁾ Pismem nr 4592 z 5.4.2001, zarejestrowanym dnia 6.4.2001 (A/32899)

⁽³⁵⁾ Opublikowany w Dz.U. z 17.9.1997, str. 4, zmieniony komunikatem 2001/C 217/02, opublikowanym w Dz.U. C 217 z 2.8.2001, str. 2.

dla mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających nie więcej niż dwie osoby, prowadzących działalność rzemieślniczą, stanowiącą typowe tradycyjne zanikające zawody oraz niektóre rodzaje działalności w sektorze handlu – ściśle określone, wymienione w tekście nowych kryteriów stosowania programu, nie stanowią pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 4

Odmienne od przewidzianych w art. 3 środki, przewidziane w nowych kryteriach stosowania programu N192/97, przekazanych pismem A/34747 z dnia 25.6.2004 r., zmienione i uzupełnione zgodnie z pismem A/34426 z 2.6.2005, są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 5

1. Włochy zastosują wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania od beneficjentów przyznanej im pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem, o której mowa w art. 2.

2. Włochy wstrzymają wszelkie wypłaty pomocy niezgodnych z dniem otrzymania notyfikacji niniejszej decyzji.

3. Odzyskiwanie przeprowadzone będzie bezzwłocznie zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, o ile pozwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.

4. Odzyskaną pomoc powiększa się o odsetki naliczane od dnia, w którym kwoty zostały przekazane beneficjentom do dnia ich faktycznego zwrotu.

5. Odsetki obliczane są na podstawie przepisów, o których mowa w rozdziale V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE.

6. Włochy nakazą wszystkim beneficjentom pomocy, o których mowa w art. 2, zwrócić w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji przyznaną niezgodnie z prawem pomoc powiększoną o odsetki, obliczone w wyżej opisany sposób.

Artykuł 6

Włochy poinformują Komisję w ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji o środkach podjętych w celu jej wykonania, wypełniając kwestionariusz załączony do niniejszej decyzji.

W szczególności Włochy przekażą Komisji w tym samym terminie kompletną listę wszystkich środków pomocy wymienionych w niniejszej decyzji, podając dla każdego środka przyznaną kwotę pomocy, kwotę zgodną na mocy jednego z wymienionych wyłączeń oraz kwotę do zwrotu. Wreszcie Włochy przekażą w tym samym terminie wszelkie dokumenty, poświadczające wszczęcie postępowania odzyskiwania od beneficjentów pomocy niezgodnej z prawem i ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 21 września 2005.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

Informacje dotyczące wykonania decyzji Komisji C(2005)2723

1. Łączna ilość beneficjentów i łączna wartość pomocy do zwrotu

1.1. Opisać szczegółowo, jak zostanie obliczona kwota pomocy do zwrotu przez poszczególnych beneficjentów, osobno dla:

— kapitał

— odsetki

1.2. Podać łączną wartość pomocy przyznanych niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu i które podlegają zwrotowi (równowartość subwencji brutto, zaktualizowana na dzień...)

1.3. Podać łączną liczbę beneficjentów, którzy mają zwrócić pomoc przyznane niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu

2. Działania podjęte i działania przewidziane w celu odzyskania pomocy

2.1. Wymienić środki przewidziane i środki już wprowadzone w celu jak najszybszego i skutecznego odzyskania pomocy. Podać podstawę prawną wymienionych środków.

2.2. Podać datę, w której zakończony zostanie zwrot pomocy?

3. Informacje o poszczególnych beneficjentach

3.1. Prosimy o podanie w poniższej tabeli danych dot. każdego beneficjenta, od którego będzie odbierana pomoc przyznana niezgodnie z prawem w ramach przedmiotowego programu:

Dane beneficjenta	Wartość pomocy przyznanej niezgodnie z prawem (*) Waluta:.....	Kwoty zwrócone (**) Waluta:.....

(*) Kwota pomocy przekazana beneficjentowi (równowartość subwencji brutto)

(**) Kwoty zwrócone brutto (wraz z odsetkami)